

SET-D

Roll No.

Total No. of Printed Pages—8

608 R

(Regular)

BIO (Section—A : BOT)

(Science)

(For Students registered in 2021)

2 0 2 3 (A)

BIOLOGY

(SECTION—A : BOTANY)

SCIENCE

Full Marks : 35

Time : 1½ hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଇଛି

Answer all questions serially and continuously from Group—A and Group—B as per instructions, and any two from Group—C within 200 words each

କ ଓ ଖ ବିଭାଗରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କ୍ରମାବଳରେ ଓ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଏବଂ ଗ—ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୦୦ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ

Illustrate your answers with labelled diagrams and examples, wherever necessary

ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ନାମାଙ୍କିତ ଚିତ୍ର ଓ ଉଦାହରଣ ଦିଅ

/351-D

(Turn Over)

(2)

SECTION—A

(Botany)

GROUP—A

କ—ବିଭାଗ

1. Fill in the blanks selecting the appropriate terms given under each bit : 1×5=5

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତିକୁ ବାଛି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- (a) Entry of pollen tube through micropyle during fertilization is called _____.
ଯୁଗ୍ମନ ସମୟରେ ବୀଜରନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟଦେଇ ପରାଗନଳୀର ପ୍ରବେଶକୁ _____ କୁହାଯାଏ।

(i) mesogamy
ଆବରଣପ୍ରବେଶିତ ସଂଗମ

(ii) porogamy
କ୍ଷିତ୍ର ସଂଗମ

(iii) chasmogamy
ଉଦ୍ଭିଦ ସଂଗମ

(iv) chalazogamy
ଛଦବନ୍ଧ ସଂଗମ

/351-D

(Continued)

- (b) An association of two organisms living together and benefitting each other is called _____

ଏକତ୍ର ବାସ କରୁଥିବା ଓ ପରସ୍ପରକୁ ସହାୟତା ଦେଉଥିବା ଦୁଇଟି ଜୀବଙ୍କର ଏକ ସଂଯୁକ୍ତ _____ କୁହାଯାଏ।

- (i) mutualism / ସହୋପକାରିତା
- (ii) saprophytism / ମୃତପୋଜୀବୀତା
- (iii) parasitism / ପରଜୀବୀତା
- (iv) commensalism / ସଙ୍ଗବାସ

- (c) The bacterium that converts milk into curd is _____.

କ୍ଷୀରକୁ ଦହିରେ ପରିଣତ କରୁଥିବା ବୀଜାଣୁ _____ ଅଟେ।

- (i) *Lactobacillus*
ଲାକ୍ଟୋବେସିଲସ୍
- (ii) *Azotobacter*
ଆଜୋଟୋବ୍ୟାକ୍ଟର
- (iii) *Rhizobium*
ରାଇଜୋବିୟମ୍
- (iv) *Clostridium*
କ୍ଲଷ୍ଟ୍ରିଡିୟମ୍

- (d) Repressor protein is produced by _____
ପ୍ରତ୍ୟାହତ ପ୍ରୋଟିନ _____ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ।

- (i) regulator gene
ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଜିନ୍
- (ii) operator gene
ସଂଚାଳକ ଜିନ୍
- (iii) structural gene
ସଂରଚନାତ୍ମକ ଜିନ୍
- (iv) terminator gene
ସମାପନ ଜିନ୍

- (e) The capacity of a plant cell to give rise to a new plant is called _____.

ଉଦ୍ଭିଦ କୋଷରୁ ଏକ ନୂତନ ଉଦ୍ଭିଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର କ୍ଷମତାକୁ _____ କୁହାଯାଏ।

- (i) totipotency
ପୂର୍ଣ୍ଣବିଭବୀ
- (ii) reproduction
ପ୍ରଜନନ
- (iii) budding
କଳିକନ
- (iv) regeneration
ପୁନର୍ଜୀବନ

2. Correct the statement of each bit, if necessary, by changing the underlined word only : $1 \times 5 = 5$

ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦକୁ ବଦଳାଇ ଉକ୍ତି ସଂଶୋଧନ କର :

- (a) The excessive growth of plants in water-bodies due to enrichment of nutrients is called bioremediation.

ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକରେ ଖାଦ୍ୟ ବହୁଳତା ଯୋଗୁ ଉଦ୍ଭିଦଙ୍କର ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଜୀବପ୍ରତିକାର କୁହାଯାଏ।

- (b) The departure of the species from a population during a time period is immigration.

ଜୀବସଂଖ୍ୟାରୁ ଗୋଟିଏ ଜାତିର କାଳିକ ଗମନକୁ ପରଦେଶବାସ କୁହାଯାଏ।

- (c) In protandrous flower, carpels mature earlier than stamens.

ପୂର୍ବପୁଂପକ୍ ପୁଷ୍ପରେ କେଶର ପୂର୍ବରୁ ପକ୍ତିକା ପରିପକ୍ତ ଲାଭ କରିଥାଏ।

- (d) The process of formation of RNA from DNA is translation.

ଡିଏନ୍ଏରୁ ଆର୍ଏନ୍ଏର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ଅନୁବାଦନ କୁହାଯାଏ।

- (e) Bacteria mostly reproduce by gemmules.
ବାକ୍ଟେରିଆଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ମୁକୁଳକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜନନ କରନ୍ତି।

GROUP—B

ଖ—ବିଭାଗ

3. Write notes on any *three* of the following, each with 2 to 3 important points : $2\frac{1}{2} \times 3 = 7\frac{1}{2}$
ପ୍ରତ୍ୟେକର ୨ଟି ରୁ ୩ଟି ପ୍ରମୁଖ ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣାଇ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ତିନୋଟିର ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- (a) Linkage
ସମ୍ବନ୍ଧନ

- (b) Biofertilizer
ଜୈବସାର

- (c) Greenhouse effect
ସବୁଜଗୋଠର ପ୍ରଭାବ

- (d) Single-cell protein
ଏକକୋଷୀ ପୁଷ୍ଟିସାର

- (e) Parthenocarpy
ଅସ୍ମୃଗ୍ନିତପକ୍ତନ

- (f) Endosperm
ଭ୍ରୂଣପୋଷ

4. Differentiate between any one pair of the following with 3 to 4 important points : $3\frac{1}{2}$

୩ଟି ରୁ ୪ଟି ପ୍ରମୁଖ ବୃକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ
ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ାର ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ :

- (a) Cleistogamy and Herkogamy
ସ୍ୱୟଂପରାଗଣ ଓ ସ୍ୱସମାୟନରୋଧନ
- (b) Hydrosere and Xerosere
ଜଳୋଦ୍ଭିଦକ୍ରମ ଓ ମରୁଭୂମିଦକ୍ରମ
- (c) Backcross and Testcross
ଅପତ୍ୟପିତୃ ସଙ୍କରଣ ଓ ପରୀକ୍ଷଣ ସଙ୍କରଣ

GROUP—C

ଉ—ବିଭାଗ

Answer any two questions within 200 words each :

$$7 \times 2 = 14$$

ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୦୦ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ
ଦିଅ :

5. Describe Mendel's dihybrid cross with a checkerboard.

ଏକ ଚେକ୍‌ବୋର୍ଡ ସାହାଯ୍ୟରେ ମେଣ୍ଡେଲ୍‌ଙ୍କର ଦ୍ୱି-ସଙ୍କରଣ
ସଂରମ୍ଭ ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

6. Describe the process of DNA replication.
ଡିଏନଏ ପ୍ରତିଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବର୍ଣ୍ଣନା କର।
7. Give an account of control of water pollution.
ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କର।
8. Give an account of the development of male gametophyte in angiosperms.
ଆବୃତବୀଜ ଉଦ୍ଭିଦରେ ପୁଂଯୁଗ୍ମକପ୍ରସୂ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ
ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କର।
